

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

KORONAVIRUSEPIDEMIAN VAIKUTUKSET KELAN TOIMINTAKULUIHIN

Vaikutusarvio perustuu 23.3.2020 tilanteen tietoihin. Tilanteen kehittyessä arviota tullaan päivittämään ja lähetämme päivitettyt versiot ministeriölle.

Päivitetyn skenaarion oletuksena on, että kriisin kesto on **6 kuukautta** ja ensimmäisenä kuukautena tehdään kaikille 1 ratkaisu per etuus per asiakas ja viitenä seuraavana tarpeen vaatiessa lisäratkaisuja. Uusia saajia 50000 tartuntapäivärahassa ja sairauspäivärahassa yhteensä. Lisäksi 30000 uutta saajaa per etuus työttömyysturvaan, yleiseen asumistukeen ja perustoimeentulotukeen. Maan hallituksen linjaama yrittäjille laajennettu työttömyysturva tarkoittaa arviolta noin 60000 uutta saajaa 3 kuukauden ajaksi perusturvan työttömyysetuuksille. Näihin liittyvä asiakas- ja puhelinpalvelutyömäärän kasvu sisältyy arvioon.

Kokonaisvaikutus Kelan toimintakuluihin vuonna 2020 on arviolta noin 38,8 milj. euroa (valtionosuuksina noin 29,9 milj. euroa). Toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi toivomme mahdollisimman pikaista reagointia Kelan toimintakulujen lisätarpeisiin. Laskelmiin sisältyy merkittävää epävarmuutta ja ne tarkentuvat vuoden 2020 aikana valtiovarainministeriön tekemien epidemian talousvaikutusarvioiden perusteella. Mikäli esimerkiksi työttömyysaste jää pysyvästi korkeammalle tasolle, tämä aiheuttaa Kelalle pysyvää lisäresurssi- ja rahoitustarvetta.

Etuuksien ja asiakaspalvelun kustannukset (6 kuukautta)

Etuuksien ja asiakaspalvelun kustannukset vaikuttavat Kelan vuoden 2020 toimintakuluihin arviolta 21,1 milj. euroa (valtionosuuksina noin 16,2 milj. euroa). Arvio sisältää tartuntapäivärahan, sairauspäivärahan, työttömyysturvan, yleisen asumistuen, toimeentulotuen, asiakaspalvelun ja puhelinpalvelun.

Oletuksena on, että mikäli kriisin kesto on 6 kuukautta, lisätyöt tehdään ylityönä ja lisärekrytointien jälkeen myös normaalina työnä. Ylityön kustannuksia laskettaessa on Kelan htv-hinnasta poistettu kaikki yleiskulut ja kustannusta on korotettu ylityöoletuksen vuoksi 1,75 kertaiseksi. Uusien henkilöiden hinta on laskettu Kelan htv-hinnalla.

IT-lisäkustannukset ja muut lisäkustannukset (6 kuukautta)

Koronavirusepidemia aiheuttaa lisäkustannuksia Kelan It-toiminnalle ja muita lisäkustannuksia. Näiden vaikutus vuoden 2020 toimintakuluihin on arviolta noin 5,8 milj. euroa (valtionosuuksina noin 4,5 milj. euroa). IT-lisäkustannukset aiheutuvat OC-

järjestelmän laajentamisen lisäkustannuksista, lisääntyneistä etätyön aiheuttamista It-kustannuksista, ylitöistä ja lisäresursseista. Muut lisäkustannukset aiheutuvat matkapuhelinten lisähankinnoista etätyön mahdollistamiseksi, tehosiivouksista toimipisteissä, viestinnän lisääntyneistä kustannuksista sekä lisääntyneistä takaisinperinnöistä.

Yrittäjille laajennetun työttömyysturvan vaikutus (3 kuukautta)

Etuuksille tulevien yrittäjien määrästä ei ole olemassa luotettavaa arviota. Kelan arvio noin 60000 uutta saajaa perustuu yrittäjätalastoihin ja -julkaisuihin, josta on otettu arvioon mukaan kaikki alle 10 hengen yritykset ja näistä yrittäjistä on oletettu 25 % tulevan työttömyysturvalle ja 15 % ansioturvalle.

Yrittäjien ensimmäisen kuukauden osalta on oletettu, että etuuksiin syntyy jokaisesta ratkaisu ja seuraavat kaksi kuukautta on oletettu tehtäväksi pienemmällä ratkaisumäärällä per asiakas.

Arvion mukaan yrittäjille laajennetun työttömyysturvan vaikutukset Kelan vuoden 2020 toimintakuluihin ovat arviolta 11,9 milj. euroa (valtionosuuksina noin 9,2 milj. euroa).

Pääjohtaja

Outi Antila